

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 13C/387/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814207086
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Monoková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8814207086.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou Mgr. Annou Monokovou v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát, Karadžičova 8, P.O.BOX 205, Bratislava proti žalovanej: C.X. D., C.. XX.XX.XXXX, S. H. XXX, XXX XX O., o zaplatenie 1916,59 eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanej náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 04.08.2014 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 1916,59 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,50% zo sumy 1916,59 eur od 09.10.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že na základe žiadosti žalovanej právny predchodca žalobcu spoločnosť O. O., X..O., IČO: 00 151 653 zriadila v prospech žalovanej bežný účet, na ktorom poskytla v prospech žalovanej úver vo forme povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na účte. V dôsledku neplnenia platobných povinností žalovanej a prekročenia limitu povoleného prečerpania peňažných prostriedkov nad rámec povolenej sumy došlo k vzniku nepovoleného prečerpania peňažných prostriedkov na účte žalovanej v trvaní viac ako 5 dní, čím nastal prípad porušenia v zmysle ust. čl. 14 bod 14.1. Obchodných podmienok. Z dôvodu vzniku Prípady porušenia v zmysle ust. čl. 14 bod 14.1. Obchodných podmienok žalobca v zmysle ust. čl. 8.4. písm. a) Obchodných podmienok v spojení s ust. čl. 14.2. Obchodných podmienok vyhlásil ku dňu 30.09.2013 mimoriadnu splatnosť pohľadávky vzniknutej z titulu nepovoleného prečerpania peňažných prostriedkov na účte žalovanej a zároveň vyzval žalovanú na zaplatenie pohľadávky v lehote do 08.10.2013, z ktorej nesplatená istina predstavovala sumu 1936,59 eur. Nakoľko žalovaný pohľadávku žalobcu v poskytnutej lehote do 08.10.2013 nezaplatil, vyzval ho žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu opakovane na zaplatenie pohľadávky v lehote do 30.01.2014. Žalovaná napriek písomným výzvam žalobcu svoj dlh voči žalobcovi do dňa spísania žaloby zaplatila čiastočne a to v sume 20 eur. Žalobca ďalšie platby od žalovanej za účelom zaplatenia žalovanej pohľadávky neeviduje, žalovaná je tak voči žalobcovi od 09.10.2013 v omeškaní so zaplatením sumy 1916,59 eur s príslušenstvom. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou O. O., X..O., so sídlom: Tomášikova 48, Bratislava 832 37, IČO: 00 151 653 ako postupcom a spoločnosťou Intrum Justitia Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom: Karadžičova 8, Bratislava 821 08 ako postupníkom dňa 28.03.2013 bola pohľadávka voči žalovanej z titulu nepovoleného prečerpania peňažných prostriedkov na účte žalovanej postúpená v celosti žalobcovi. Na základe vyššie uvedeného vzniklo žalobcovi právo požadovať z dôvodu nezaplateného dlhu od žalovanej, aby mu zaplatila istinu 1916,59 eur, úrok z omeškania vo výške 8,50% p.a. z dlžnej sumy 1916,59 eur od 09.10.2013 do zaplatenia (v zmysle ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.) a náhradu trov konania.

Žalovaná sa k žalobe nevyjadрила.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, vyjadrením žalobcu a zistil nasledovný skutkový stav:

Právny zástupca žalobcu v písomnom vyjadrení zo dňa 19.03.2015 uviedol, že uplatnená pohľadávka čo do právneho dôvodu a výšky predstavuje neuhradenú časť úveru poskytnutého žalovanej právnym predchodcom formou povoleného čerpania peňažných prostriedkov na účte žalovanej. Právny predchodca žalobcu umožnil žalovanej čerpanie peňažných prostriedkov na bežnom účte formou povoleného prečerpania ako doplnkový produkt banky k bežnému účtu do výšky 1659,70 eur, ako vyplýva z predloženého výpisu z bežného účtu v časti s označením Povolené prečerpanie, po splnení odkladacích podmienok uvedených v bode 10.1. Úverových podmienok, t.j. po preukázaní bonity dlžníka na základe výšky mesačných kreditných obrátov na účte dlžníka a ich pravidelnosti ako aj výšky celkových záväzkov voči veriteľovi. Čo sa týka uplatnenej sumy 1916,59 eur tak táto predstavuje debetný stav na účte žalovanej, t.j. výšku čerpanej a nesplatennej sumy, ktorú žalovaná do dnešného dňa nezaplatila. Žalovaná bola dňa 18.09.2006 právnym predchodcom žalobcu vyzvaná o poskytnutí povoleného čerpania finančných prostriedkov až do sumy 1659,70 eur s premenlivou úrokovou sadzbou 15,10% p.a. a konečnou lehotou splatnosti do 25.05.2025. Nakoľko žalovaná prekročila rámec povoleného čerpania peňažných prostriedkov na účte, právny predchodca žalobcu dňa 22.07.2011 v súlade s čl. 9 bod 9.5 Obchodných podmienok zastavil povolené čerpanie peňažných prostriedkov na účte žalovanej, čo vyplýva z položky č. 2 predloženého výpisu, čím v súlade s ust. čl. 11 bod 11.1 Obchodných podmienok nastala konečná splatnosť pohľadávky rovnajúcej sa výške povoleného čerpania v sume -1659,70 eur a debetný zostatok na účte žalovanej v celkovej sume - 1936,59 eur technicky preúčtoval na debetný účet, čo vyplýva z položky č. 1 predloženého výpisu. Z predloženého výpisu z účtu žalovanej je preukázané, že na tomto účte žalovanej nie sú evidované žiadne kreditné obraty zo strany žalovanej, žalovaná nepovolené prečerpanie peňažných prostriedkov na účte, ako aj sumu rovnajúcu sa povolenému prečerpaniu neuhradila, čím nastal Prípád porušenia v zmysle ust. čl. 14 bod 14.1 Obchodných podmienok. Z dôvodu vzniku prípadu porušenia žalobca v zmysle ust. čl. 8.4 písm. a) Obchodných podmienok v spojení s ust. čl. 14.2 Obchodných podmienok vyhlásil ku dňu 30.09.2013 mimoriadnu splatnosť pohľadávky a zároveň vyzval žalovanú na jej zaplatenie v lehote do 08.10.2013. Nakoľko žalovaná pohľadávku v poskytnutej lehote do 08.10.2013 nezaplatila od 09.10.2013 je v omeškaní so zaplatením dlžnej sumy 1916,59 eur s prísl. Po postúpení a zosplatnení pohľadávky žalovaná na úhradu svojho dlhu zaplatila len sumu 20 eur. Suma 1916,59 eur pozostáva z úverovej istiny 1659,70 eur rovnajúcej sa poskytnutému a čerpanému povolenému prečerpaniu, sumy 256,89 eur rovnajúcej sa výške čerpania peňažných prostriedkov nad rámec povolenej sumy (1659,70 eur). Voči žalovanej si žalobca uplatňuje len nárok na zaplatenie zákonných úrokov z omeškania z debetnej sumy 1916,59 eur od 09.10.2013 do zaplatenia, t.j. odo dňa nasledujúceho po splatnosti pohľadávky, ktorú žalovaná neuhradila. Žalovaná prečerpala povolené množstvo peňažných prostriedkov a nakoľko účet zaťažila nad rámec povoleného prečerpania právny predchodca oznámil žalovanej zastavenie povoleného čerpania dňa 22.07.2011. Od tohto dátumu neevidujú žiadnu platbu, resp. kreditný obrat na účte zo strany žalovanej do postúpenia pohľadávky. Predložený výpis z účtu s výpočtom výšky žalovanej pohľadávky je výstupom z bankového informačného systému, ktorý odsúhlasila Národná banka Slovenska, a.s. na základe čoho je zabezpečená dôveryhodnosť a nezmeniteľnosť údajov v ňom uvedených.

Dňa 18.09.2006 Slovenská sporiteľňa, a.s. ako pôvodný veriteľ a žalovaná ako dlžník uzavreli zmluvu o poskytnutí balíka produktov a služieb pre fyzické osoby. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie Bankových produktov v kombinácii Balíka EXTRA, a to vedenie/zmena bežného účtu Bankou pre Majiteľa účtu, vydanie Platobnej karty, poskytnutie Povoleného prečerpania po splnení podmienok uvedených v Obchodných podmienkach Banky pre poskytovanie splátkových a kontokorentných úverov a povolených prečerpaní fyzickým osobám nepodnikateľom s účinnosťou od 01.02.2006. V bode 2 zmluvy majiteľ účtu vyhlásil, že sa oboznámil so súčasťami zmluvy o poskytnutí balíka produktov a služieb pre fyzické osoby, ktorými sú Všeobecné obchodné podmienky vydané bankou s účinnosťou od 01.08.2002, Obchodné podmienky pre balíky produktov a služieb pre fyzické osoby vydané bankou s účinnosťou od 01.02.2006, Obchodné podmienky pre poskytovanie a používanie Elektronických služieb a platobných kariet vydané

bankou s účinnosťou od 10.09.2002, Obchodné podmienky Slovenskej sporiteľne a.s. pre poskytovanie splátkových a kontokorentných úverov a povolených prečerpaní fyzickým osobám nepodnikateľom vydané bankou s účinnosťou od 01.02.2006, Sadzobník a podmienky určené zverejnením, za ktorých sa bankový produkt poskytuje, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Podľa bodu 4. zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy súvisiace so Zmluvou o poskytnutí balíka produktov a služieb pre Fyzické osoby sa budú podľa § 262 Obchodného zákonníka spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka. Podľa bodu 5 a 7 zmluvy zmluva o poskytnutí balíka produktov a služieb pre fyzické osoby sa uzatvára na dobu neurčitú, pokiaľ nie je dohodnuté inak. Zmluva o poskytnutí balíka produktov a služieb pre fyzické osoby nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpisu obidvoma zmluvnými stranami, ak nie je dohodnuté inak.

Podľa bodu 8.4. písm. a) Obchodných podmienok O. O. X..O.. pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom ak dôjde k akémukoľvek prípadu porušenia, banka je oprávnená najmä vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky banky, t.j. požadovať splatenie pohľadávky banky v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti a dlžník je povinný v tejto lehote splatiť pohľadávku banky.

Podľa bodu 9.1 Obchodných podmienok O. O. X..O.. pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom banka dlžníkovi poskytne povolené prečerpanie po odkladacích podmienok uvedených v bode 10.1. úverových podmienok a odkladacích podmienok uvedených v úverovej zmluve až do výšky povoleného prečerpania.

Podľa bodu 9.2 Obchodných podmienok O. O. X..O.. pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom banka v prípade, ak dlžník poskytne povolené prečerpanie na základe úverovej zmluvy inej ako zmluva o povolenom prečerpaní oznámi dlžníkovi poskytnutie povoleného prečerpania, a stanoví v tomto oznámení maximálnu výšku povoleného prečerpania do ktorej dlžník môže povolené prečerpanie využívať. Výšku povoleného prečerpania stanoví banka najmä na základe zhodnotenia bonity dlžníka.

Dlžník je povinný na základe oznámenia a v lehote určenej bankou v oznámení vyrovnať dlžnú čiastku presahujúcu novourčené povolené prečerpanie, ak tak dlžník neurobí, nevyrovnaná čiastka sa považuje za nepovolené prečerpanie. Podľa predchádzajúcej vety sa primerane postupuje ak aj v prípade ak banka zastaví povolené prečerpanie, po zastavení povoleného prečerpania je banka oprávnená dlžníkovi povolené prečerpanie opätovne poskytnúť (bod 9.3 Obchodných podmienok O. O.C. X..O.. pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom).

Podľa bodu 9.5 Obchodných podmienok O. O. X..O.. pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom povolené prečerpanie zaniká momentom zániku úverovej zmluvy, na základe ktorej bolo povolené prečerpanie poskytnuté, alebo dňom stanoveným bankou v oznámení o poskytnutí povoleného prečerpania alebo v inom oznámení týkajúcom sa povoleného prečerpania.

Podľa bodu 11.1 Obchodných podmienok O. O. X..O.. pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom dlžník je povinný splatiť pohľadávku banky najneskôr v deň konečnej splatnosti povoleného prečerpania, za ktorý sa považuje deň zániku povoleného prečerpania podľa § 9.5 alebo deň uvedený v oznámení banky o zastavení povoleného prečerpania.

Podľa bodu 11.3.3 Obchodných podmienok O. O. X..O.. pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom ak ku dňu splatnosti úrokov, splatnosti úrokov z omeškania, poplatkov a iných nákladov banky spojených s povoleným prečerpaním nebude na účte dlžníka dostatok finančných prostriedkov na ich úhradu, banka je oprávnená, nie však povinná, splatné úroky, úroky z omeškania, poplatky a iné náklady banky spojené s povoleným prečerpaním uspokojiť priamo z tohto povoleného prečerpania. Ak v takomto prípade výška povoleného prečerpania

nepostačuje na úplné uspokojenie banky, Banka je oprávnená zaťažiť Účet dlžníka i nad rozsah povoleného prečerpania, v takomto prípade vznikne nepovolené prečerpanie, pričom dlžník je povinný Banke okamžite toto nepovolené prečerpanie splatiť.

V zmysle bodu 12.1. Obchodných podmienok O. O. X..O.. pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom banka úročí pohľadávku banky úrokovou sadzbou, ktorej typ a aktuálna výška sú zverejnené. Banka je oprávnená jednostranne meniť typ a výšku úrokovej sadzby v závislosti od zmeny rizikovosti úverového vzťahu a z dôvodov uvedených v čl. 30. Zmenenú výšku úrokovej sadzby a deň od kedy je táto zmena účinná, banka dlžníkovi ako privátnemu klientovi oznámi oznámením.

Podľa bodu 32., 33. Obchodných podmienok O. O. L. X..O.. pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom úverovými podmienkami sa nahrádzajú Obchodné podmienky O. O. X..O.., pre poskytovanie splátkových a kontokorentných úverov a povolených prečerpaní fyzickým osobám nepodnikateľom zo dňa 01.02.2008 v znení neskorších dodatkov a Obchodné podmienky Slovenskej sporiteľne pre poskytovanie povoleného prečerpania na bežnom účte v slovenských korunách pre podnikateľov zo dňa 01.02.2006. Akýkoľvek zmluvný vzťah, ktorý sa riadil niektorými z nahrádzaných obchodných podmienok sa dňom ich nahradenia riadi Úverovými podmienkami. Úverové podmienky nadobúdajú účinnosť dňa 01.07.2007.

Oznámením o poskytnutí povoleného prečerpania zo dňa 18.09.2006 pôvodný veriteľ žalovanej oznámil, že nakoľko splnila podmienky pre povolené prečerpanie k bežnému účtu, žalovanej od 18.09.2006 poskytuje povolené prečerpanie k účtu vo výške 50.000 Sk. Uvedené prečerpanie sa žalovanej poskytuje do 25.05.2025, po uplynutí tohto obdobia povolené prečerpanie k účtu bude zastavené. Pohľadávka O. O. z povoleného prečerpania sa úročí úrokovou sadzbou, ktorej aktuálna výška ku dňu vyhotovenia tohto oznámenia je 15,10% p.a., typ premenlivá.

Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 05.04.2013 pôvodný veriteľ žalovanej oznámil postúpenie predmetnej pohľadávky na žalobcu.

V oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti pohľadávky zo dňa 01.10.2013 adresovanom žalovanej žalobca uviedol, že z dôvodu vzniku porušenia povinnosti žalobca v zmysle ust. čl. 8.4. písm. a) Obchodných podmienok v spojení s ust. čl. 14.2. Obchodných podmienok vyhlasuje ku dňu 30.09.2013 mimoriadnu splatnosť pohľadávky vzniknutej z titulu nesplateného úveru poskytnutého žalovanej formou povoleného prečerpania. Pohľadávka veriteľa ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti pozostáva z dlžnej sumy 2258,48 eur, z toho istina úveru predstavuje sumu 1916,59 eur, úroky sumu 256,87 eur, poplatky sumu 85,02 eur. Žalovaného vyzval k splateniu celej pohľadávky spolu s príslušenstvom v lehote do 08.10.2013.

Predžalobnou výzvou na zaplatenie pohľadávky zo dňa 23.01.2014 žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie sumy 2258,48 eur do 30.01.2014.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka).

V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné (§ 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka).

Na uvedený právny vzťah je potrebné aplikovať zákon č. 634/1992 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 23a ods. 1, ods. 2, podľa ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa § 52 až 60 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Z § 100 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby (podľa § 111 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Ako vyplýva z § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Ako vyplýva z ust. § 3 ods.1, ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom v čase omeškania, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom

trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka.

V zmysle § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 1 ods. 3 zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, zákon sa nevzťahuje ani na úver formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutý bankou iným spôsobom ako na kreditnú kartu; tým nie je dotknuté ustanovenie § 3 ods. 6.

V zmysle § 3 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch, pri úveroch formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutých bankou iným spôsobom ako na kreditné karty (§ 1 ods. 3) alebo, ak nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ najneskôr v čase uzatvorenia zmluvy písomne informovaný o

a) úverovom limite, ak je stanovený,

b) ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená,

c) postupe a spôsobe zániku alebo ukončenia zmluvy.

Ak je na účte prípustné prečerpanie peňažných prostriedkov a toto prečerpanie trvá dlhšie ako tri mesiace, spotrebiteľ musí byť písomne informovaný o ročnej úrokovej sadzbe, poplatkoch a ďalších dôsledkoch.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Z vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom došlo dňa 18.09.2006 k uzavretiu Zmluvy o poskytnutí balíka produktov a služieb pre fyzické osoby, predmetom ktorej bolo vedenie/zmena bežného účtu a poskytnutie povoleného prečerpania k účtu po splnení podmienok uvedených v Obchodných podmienkach Banky pre poskytovanie splátkových a kontokorentných úverov a povolených prečerpaní fyzickým osobám nepodnikateľom od 01.02.2006.

Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28.03.2013 došlo k postúpeniu pohľadávky voči žalovanej z právneho predchodcu žalobcu na žalobcu na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0329/2013/CE, čo je zrejme, z Oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 05.04.2013 .

Žalobca reagoval na výzvu súdu o predloženie špecifikácie žalovanej sumy, a to jednotlivých jej zložiek aj s uvedením sumy, ktorá bola žalovanému formou povoleného prečerpania poskytnutá a koľko bolo žalovaným uhradené na aké položky iba všeobecne a súdu predložil výpis z účtu žalovanej.

Z tohto výpisu bolo zistené, že k schváleniu povoleného prečerpania došlo dňa 18.09.2006 a dňa 22.07.2011 došlo k zastaveniu povoleného čerpania.

V zmysle bodu 11.3.3. Všeobecných obchodných podmienok, v prípade vzniku nepovoleného prečerpania dlžník je povinný banke okamžite toto nepovolené prečerpanie splatiť. Splatnosť nepovoleného prečerpania tak nastáva okamihom jeho vzniku, veriteľ (žalobca resp. jeho právny predchodca) preto nasledujúceho dňa po vzniku nepovoleného prečerpania bol oprávnený ho od žalovanej ako dlžníka požadovať.

Sám žalobca v písomnom podaní zo dňa 19.03.2015 uvádza, že právny predchodca žalobcu dňa 22.07.2011 v súlade s čl. 9 bod 9.5. Všeobecných obchodných podmienok zastavil povolené čerpanie peňažných prostriedkov na účte žalovaného, čo vyplýva z položky č. 2 predloženého výpisu, čím v súlade s ust. čl. 11 bod 11.1. Všeobecných obchodných podmienok nastala konečná splatnosť pohľadávky rovnajúcej sa výške povoleného prečerpania v sume -1659,70 eur a debetný zostatok na účte žalovaného v sume -1936,59 eur technicky preúčtoval na debetný účet.

Zároveň z čl. 9 bodu 9.3 Obchod je zrejme, že následkom zastavenia povoleného čerpania je povinnosť dlžníka vyrovnať čiastku povoleného prečerpania, pričom ak tak neurobí, dlžná čiastka sa považuje za nepovoleného prečerpanie. Nepovolené prečerpanie ako už bolo uvedené vyššie, je splatné okamihom jeho vzniku (bod 11.3.3. Všeobecných obchodných podmienok).

Podľa názoru súdu tak splatnosť povoleného ako aj nepovoleného prečerpania nastala dňa 22.07.2011, pričom už nasledujúci deň mohol žalobca požadovať od žalovanej splatenie uvedenej dlžnej sumy.

Iné kritéria pre učenie splatnosti jednotlivých nárokov žalobcu zo samotného znenia zmluvy nevyplývajú.

V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, je potrebné v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (premlčanie, odstúpenie od zmluvy), na tieto vzťahy aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo.

Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávne úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

Súd je toho názoru, že ust. bodu 4. Záverečných ustanovení zmluvy je v rozpore s § 54 ods. 1 OZ zhoršuje postavenie žalovanej ako spotrebiteľa, keďže výlučnou aplikáciou Obchodného zákonníka sa prakticky vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

V danej súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

Uvedené ustanovenie zmluvy (bodu 2. Záverečných ustanovení zmluvy o poskytnutí balíka produktov a služieb pre fyzické osoby zo dňa 18.09.2006) je tak možné považovať aj za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy, dvojaká právna úprava zmluvných pokút a pod). Vzhľadom na vyššie uvedené, nie je možné akceptovať, aby na inštitút ako je napríklad odstúpenie od zmluvy resp. premlčanie v typickej občianskoprávnej veci mala dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre spotrebiteľov výhodnejšia. V bežných medziľudských vzťahoch môže použitie podnikateľského práva na spotrebiteľský vzťah v rozpore s princípom právnej istoty a dôvery v objektívne právo narážať na predstavy spotrebiteľov, že na nich dopadá občianske právo a nie Obchodný zákonník.

V danej súvislosti súd poukazuje aj na názor vyslovený v napr. v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.9.2012 sp.zn. 20Co/35/2011, rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.09.2013 sp.zn. 1Co/95/2013.

Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.01.2014 sp.zn. 19Co/98/2013 „...aj keď je úverová zmluva absolútnym obchodom a je nutné na ňu aplikovať Obchodný zákonník, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva, a teda že úprava Občianskeho zákonníka je pre nepodnikateľov výhodnejšia a obchodnoprávnu úpravu nemožno považovať za výhodnejšiu ani z pohľadu možnosti splácania úveru pri zachovaní zmluvy, keďže úprava zmluvnej klauzuly o odstúpení od zmluvy predpokladala zároveň zosplatenie úveru. Preto na predmetnú spotrebiteľskú vec v časti právneho úkonu - odstúpenie od zmluvy dopadá úprava občianskeho práva.“

Spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka. Ide o jednostrannú kogentnosť ustanovení Občianskeho zákonníka v záujme vyššej ochrany pri štandardných typových zmluvách (porov. Kristián Csach, Štandardné zmluvy, Vydavateľstvá Aleš Čeněk).

V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na uvedené je súd povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku.

Keďže ako už bolo vyššie uvedené splatnosť povoleného ako aj nepovoleného prečerpania nastala dňa 22.07.2011, pričom už nasledujúci deň mohol žalobca požadovať od žalovaného splatenie uvedenej dlžnej sumy. Vzhľadom na skutočnosť, že žaloba bola podaná na súde dňa 04.08.2014, nároky žalobcu z predmetného právneho vzťahu splatné pred 04.08.2011 sú premlčané. Keďže v danom prípade splatnosť povoleného, ako aj nepovoleného prečerpania nastala dňa 22.07.2011, ako to uvádza sám žalobca, pričom premlčacia doba začal plynúť 23.07.2011 a uplynula dňa 23.07.2014. Celý nárok žalobcu je tak premlčaný, preto ho súd ako nedôvodný zamietol.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka, súd poukazuje na výklad uvedený vyššie a zároveň na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013, podľa ktorého „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).“

K žalobcom uvádzaným skutočnostiam ohľadom ním predložených listín svedčiacich o pravosti a výške pohľadávky z titulu ich vypočítania bankovým systémom právneho predchodcu, ktorým bola banka a ktorý systém je pod dohľadom Ministerstva financií a Národnej banky Slovenska súd uvádza, že podľa § 39 ods. 7 zákona NR SR č. 483/2001 o bankách v znení neskorších predpisov banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné viesť bankovú knihu, v ktorej denne zaznamenávajú obchody a pozície, ktoré sa nezaznamenávajú v obchodnej knihe podľa odsekov 1 až 6. Banka je povinná všetky pozície zaznamenané v bankovej knihe oceňovať a pri oceňovaní týchto pozícií je povinná zohľadňovať mieru kreditného rizika. Banka pri vypočítavaní kreditného rizika na účely podľa druhej vety berie do úvahy najmä očakávané straty vyplývajúce zo znehodnotenia majetku banky. V ďalšom v zmysle ust. § 39 ods. 15 písm. h) opatrením, ktoré vydá Národná banka Slovenska a ktoré sa vyhlasuje v zbierke zákonov, sa ustanovia metódy oceňovania pozícií zaznamenaných v bankovej knihe, spôsob výpočtu kreditného rizika podľa odseku 7 a podrobnosti o oceňovaní pozícií zaznamenaných v bankovej knihe vrátane frekvencie tohto oceňovania. Súd má za to, že predmetné ustanovenia a z nich vyplývajúce povinnosti majú svoj význam na účely bankovníctva či skúmania majetku, záväzkov či rizika v súvislosti s bankovým dohľadom prípadne s dohľadom štátu na bankový sektor, no na druhej strane ani sám zákon o bankách ani žiadne z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nepovažujú výpis vyhotovený týmto systémom za takú skutočnosť, ktorú by nebolo treba dokazovať a v zmysle § 125 Občianskeho súdneho poriadku je takýto výpis len z jedným dôkazom, ktorý je súd povinný v odôvodnení rozsudku vyhodnotiť tak ako mu to ukladá ust. § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Prijatý takýto vyhranený záver o správnosti, úplnosti a nemennosti takéhoto výpisu a o jednoznačnosti a preukázaní nároku by potom mohlo viesť až do situácie, kedy by banka porušila, resp. dojednala v zmluve podmienky, ktoré by boli v rozpore so zákonom a na základe týchto, resp. takýchto údajov, by vyhotovila výpis, ktorý by potvrdzoval a preukazoval nárok banky, či iného subjektu ako aj v danej právnej veci, na zaplatenie nárokovanej sumy, kedy by sa súdu neostávalo iné, len nároku na základe takéhoto dôkazu vyhovieť. Teda možno uzavrieť, že ak žalobca ako postupník nadobudol pohľadávku od právneho predchodcu banky, táto sama skutočnosť neznamená jeho plný úspech v konaní a priznanie celého žalovaného nároku bez jeho ďalšieho posúdenia.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Žalovaná mala v konaní plný úspech, keď súd žalobu v celom rozsahu zamietol, teda jej vznikol nárok na náhradu trov konania, no žalovanej zo spisu žiadne trovy nevyplynuli, preto jej súd náhradu trov konania nepriznal.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.